



DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ

HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA

Neler Öğreneceğiz?

1. Din Hizmetlerinde Duanın Yeri
2. Dinî Merasimlerde Hitabet ve Dua



DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

**Dua etmenin insan
psikolojisine faydaları
nelerdir?**



1. Din Hizmetlerinde Duanın Yeri

- **Dua**, insanın içten bir şekilde Allah'a sığınmasını ve yakarışını ifade eder.
- Dua ederken Allah'ın (c.c.) yüceliği karşısında güçsüzlüğümüzü itiraf eder, O'nun yardımını ve affını dileriz.
- Yüce Allah'ın katında duamızla değer buluruz.



- Bütün ibadetlere ruh ve anlam katan duadır.
- Bu hususta Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurulmaktadır:

“Resulüm! De ki: Duanız olmasa, Rabbim size ne diye değer versin?...”

(Furkan suresi, 77. ayet.)



- İnsan, hayatı boyunca üstesinden gelemeyeceği keder, sıkıntı, korku, acizlik, yalnızlık ve ümitsizlik gibi birçok durumla karşılaşır.
- Yaratılışı gereği insan, bu gibi durumlarda her zaman Allah'a dua etme ihtiyacı hisseder.
- Dualarının Yüce Allah tarafından kabul edileceği ümidi taşır ve sıkıntılar karşısında daima sabır gösterir.



- Kur'an-ı Kerim'de peygamberin dilinden dua örneği;

**“Ey Rabbim! Beni ve soyumdan gelecekleri namazını
dosdoğru kılanlardan eyle! Ey Rabbimiz! Duamı kabul
buyur! Ey Rabbimiz! Herkesin hesaba çekileceği
günde
beni, ana-babamı ve müminleri bağışla!”**

(İbrahim sûresi, 40-41. ayetler.)





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

**Hangi dini merasimlerde
toplu dua yapılır?**





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNÎ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

2. Dinî Merasimlerde Hitabet ve Dua

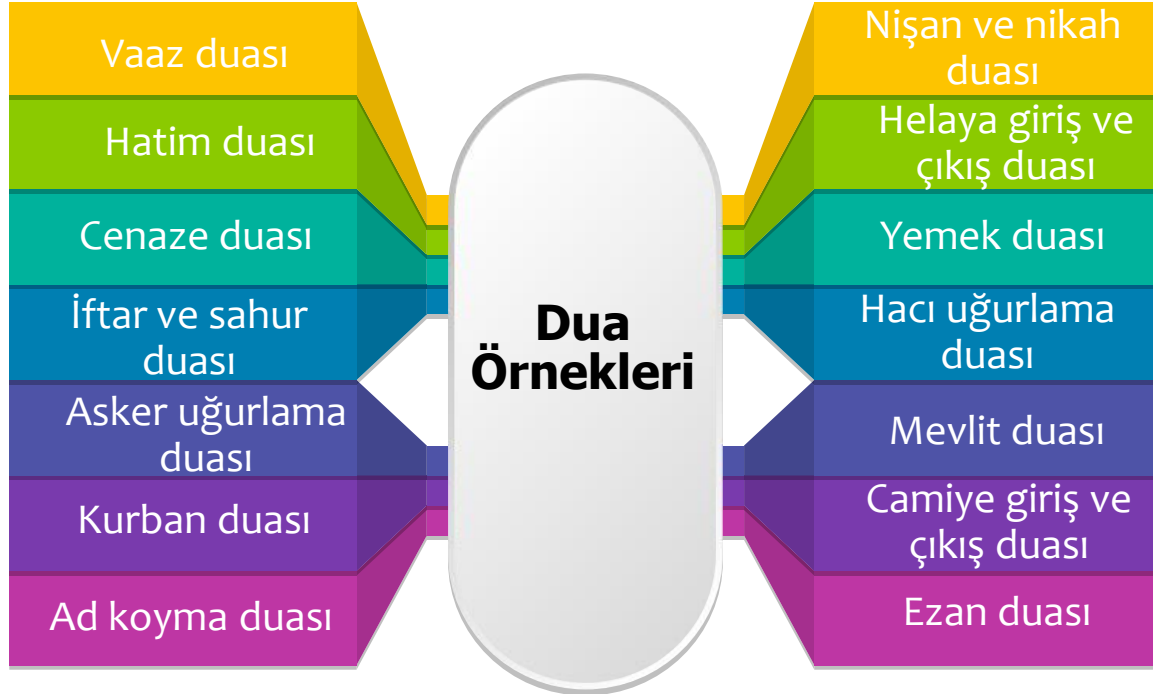
- Din görevlileri, dinî merasimlerde hem dua ederler hem de törenin dinî yönden anlam ve önemine ilişkin konuşmalar yaparlar. Böylece kendisini dinleyenlere faydalı ve yönlendirici tavsiyelerde bulunurlar.
- Dinî merasimlerde yapılacak konuşmalarda kısa ve öz konuşmalı, bulunulan ortamla ilgisi olmayan konulardan kaçınılmalıdır.





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2.1. Ezan Duası

- Ezanın bitiminden sonra Hz. Peygamberin öğrettiği ve şefaatine vesile olacağını haber verdiği şu dua okunur:

اللَّهُمَّ رَبَّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ اٰتِ
مُحَمَّدًا الْوَسِيْلَةَ وَالْفَضِيْلَةَ وَالدَّرَجَةَ الرَّفِيْعَةَ وَاَبْعَثْهُ مَقَامًا
مَّحْمُوْدًا الَّذِي وَعَدْتَهُ . اِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيْعَادَ

“Ey bu mükemmel davetin ve daimi çağrının (veya kılınacak namazın) Rabbi olan Allahım! Muhammed’e sana yaklaştıracı her türlü vesileyi ihsan et, onu faziletlerle donat. Onu Kur’an-ı Kerim’inde vaad ettiğin Makam-ı Mahmuda yücelt. Şüphesiz ki Sen vaadinden dönmezsin.”

(Buhârî, "Ezân", 8.)

2.2. Yemek ve İftar Duası

- Hz. Muhammed, her işe başlarken olduğu gibi yemekten önce de “besmele” çekerek Allah’ı anmayı etrafındakilere tavsiye etmiştir.
- Allah Resulü, besmelesiz yenen yemeklerde bereket olmayacağını ve besmele yemeğe başlarken unutulursa, hatırlandığı anda çekilmesinin gerekli olduğunu bildirmiştir.





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

- Hz. Muhammed, yemek yedikten sonra Allah'a şu duayla hamd etmiştir:

“Bizi yediren, bizi içiren ve bizi Müslümanlardan kılan Allah’a hamdolsun. Allah’ın rahmeti, bereketi bizim ve tüm Müslümanların üzerine olsun. Allah’ım! Bu yemek sahibini ve yemeği yiyenleri bağışla, onlara rahmet eyle. Şüphesiz biz senden nimetin tamamını, sıhhatin devamını ve güzel ölümü isteriz. Allah’ım! Fatiha hürmetine nimetini artır, azaltma.”

(Ebû Davud, "Et'ime", 10.)





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

- Oruç tutan Müslümanlar iftar vaktine ulaştıklarında büyük sevinç ve mutluluk içinde olurlar.
- Bu mutluluklarını Allah'a (c.c.) şükrederek ve dua ederek dile getirirler.
- İftar açarken Peygamberimiz şöyle dua etmiştir:
“Allah’ım! Senin rızan için oruç tuttum, sana inandım, sana güvendim, senin verdiğin rızıkla iftar ettim!”

(Ebu Davud, Savm, 22.)





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2.3. Hatim ve Mevlit Duaları

- **Hatm** sözlükte “örtmek, mühürlemek, bir şeyi tamamlayıp sonuna ulaşmak” gibi manalara gelir.
- Terim olarak; Kur’an-ı Kerim’i başından sonuna kadar yüzünden veya ezbere okuyarak bitirmektir.
- Kur’an-ı Kerim’i okumak sevabı çok olan bir ibadettir.





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

- Sevgili Peygamberimiz Kur'an'ı düzenli bir şekilde okuyarak hatim indirmeyi Allah'ın en çok sevdiği işlerden biri olarak nitelendirmiştir.
- Ramazan ayında genellikle evlerde ve camilerde Kur'an okumak ve dinlemek suretiyle hatim indirmek gelenek haline gelmiştir.





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNÎ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

- Üç aylarda ve özellikle ramazanlarda yaygın olan bir diğer gelenek de mukabeledir.
- Camilerde ve evlerde daha çok sabah, öğle, ikindi namazları öncesinde hafızlar tarafından okunan Kur'an'ı takip etmek suretiyle hatim indirmeye **mukabele** denir.



Biliyor Musunuz?

- Mukabele Cebrail'in Ramazan aylarında her gece Hz. Peygambere gelerek o ana kadar nazil olan ayet ve sureleri karşılıklı okuyup kontrol etmelerine dayanır.

- Ülkemizde Ramazan mukabeleleri genellikle ramazanın ilk günü başlar ve Arefe günü tamamlanarak duası yapılır. Bu duaya **hatim duası** denir.
- Mukabelede her cüz bir kişi veya birden çok hafız tarafından okunabilmektedir.





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

- Hatim okurken acele etmekten ve tecvid kurallarını bozacak derecede süratli okumaktan kaçınmalıdır.
- Hz. Muhammed, hatim sonuna yaklaşırken Dûha suresinden başlayıp Nas suresinin sonuna kadar her surenin bitiminde tekbir getirilmesini tavsiye etmiştir.





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNÎ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

Ülkemizde mübarek gün ve gecelerde, evlilik, doğum, ölüm gibi farklı sebeplerle **mevlit** merasimleri yapılmaktadır.

Mevlit merasimlerinde Kur'an-ı Kerim, salâvat duaları, naatlar okunur, ilahiler söylenir.

Mevlit merasiminde sebep olan olay hakkında kısa bir konuşma yapılır ve ardından dua edilir.



DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2.4. Tövbe İstiğfar Duası

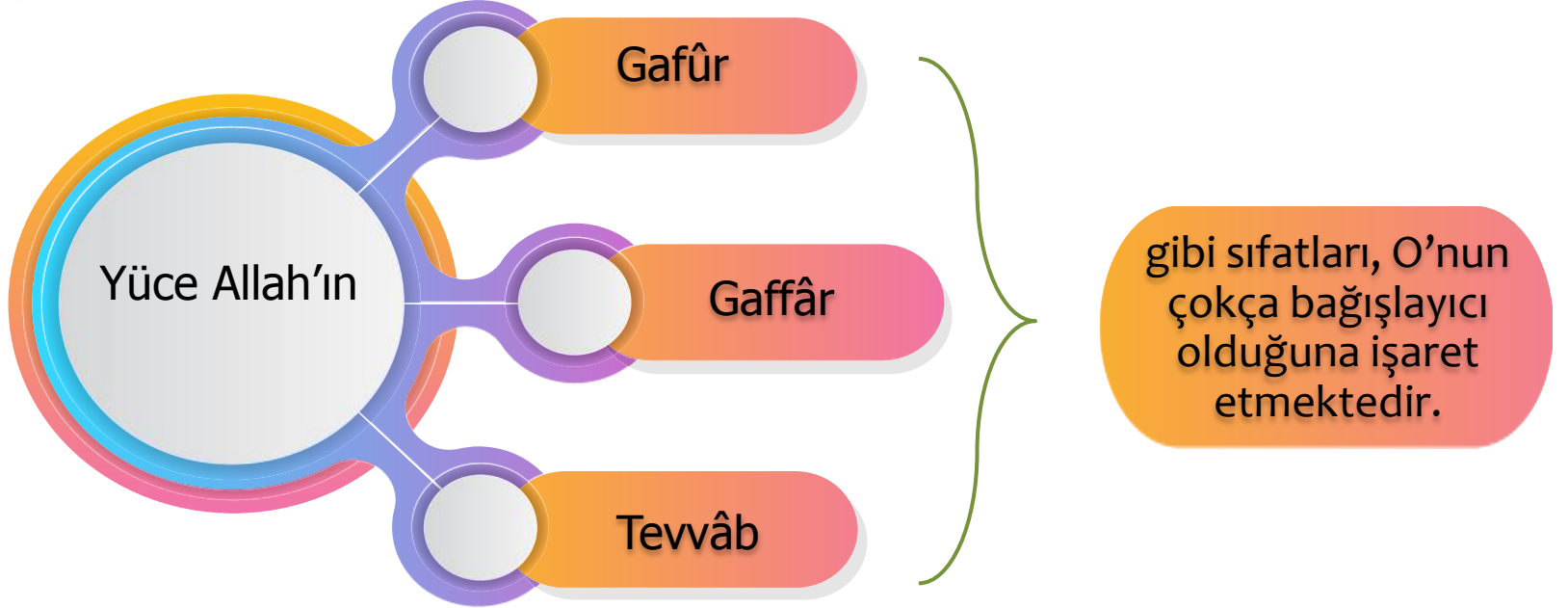
- Tövbe**, kişinin yaptığı kötülüğe kalben pişman olması, bir daha işlememeye kesin karar vermesi ve Allah'tan bağışlanma dilemesidir.
- İstiğfar** ise kişinin kusurunun bağışlanmasını Allah'tan talep etmesi demektir.
- Kur'an-ı Kerim'de ve Peygamber Efendimizin birçok hadis-i şerifinde tövbe ve istiğfarın önemi vurgulanmıştır.





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Biliyor Musunuz?



- Yüce Allah Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır:

“De ki: Ey kendilerine kötülük edip (günahta) aşırı giden kullarım! Allah'ın rahmetinden umudunuzu kesmeyin. Doğrusu Allah günahların hepsini bağışlar. Çünkü o, bağışlayandır, merhametlidir.”

(Zümer suresi, 53. ayet.)



- Müslüman her gün yaptığı fiilleri sorgulamalı, işlediği günahlarının affedilmesi için Yüce Allah'a tövbe ve istiğfar etmelidir.
- Tövbe istiğfar tek başına yapılabileceği gibi cemaat hâlinde de yapılabilir.



- Cuma gecesi yatsı namazının ardından Bakara suresinin son iki ayeti okunduktan sonra Müslümanlar aşağıdaki şekilde tövbe ve istiğfar duası yapılabilir.

Azim, Kerim ve Rahim olan Allah'tan bağışlanma dilerim.
O Allah ki O'ndan başka ilah yoktur, O diridir,
kayyumdur. O'na tövbe ederim. Allah bana yeter, O ne
güzel vekil ne güzel Mevla ve ne güzel yardımcıdır.
Senden bağışlanma dilerim Rabbimiz dönüş sanadır.

2.5. Kurban Duası

- Kurban gerek fert gerekse toplum açısından çeşitli yararları bulunan, hükmü **vacip** olan, mali bir ibadettir.
- Kişi kurban kesmekle Allah'ın emrine boyun eğmiş ve kulluk bilincini koruduğunu ortaya koymuş olur.
- Müslüman kişi kurbanını kendisi kesmeli, bu mümkün olmazsa bir başkasına vekalet verip kestirmelidir.





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

Kurbanlık hayvanın kesiminde bazı kurallara uyulması gerekir:



Kurban kesilirken şu ayetler okunur:

- **“Ben hakka yönelen birisi olarak yüzümü, gökleri ve yeri yaratana döndürdüm. Ben Allah’a ortak koşanlardan değilim.”**

(En’am suresi, 79. ayet.)

- **“Benim namazım, ibadetim (kurbanım), hayatım ve ölümüm hep âlemlerin rabbi olan Allah içindir. Onun ortağı yoktur. Bana böyle emrolundu ve ben Allah’a teslim olanların ilkiyim.”**

(En’am suresi, 162-163. ayetler.)

➤ Ardından şöyle dua edilir:

“Ey Allah'ım, dostun İbrahim'den ve habibin Muhammed'den kabul buyurduğun gibi benden de kabul buyur.”

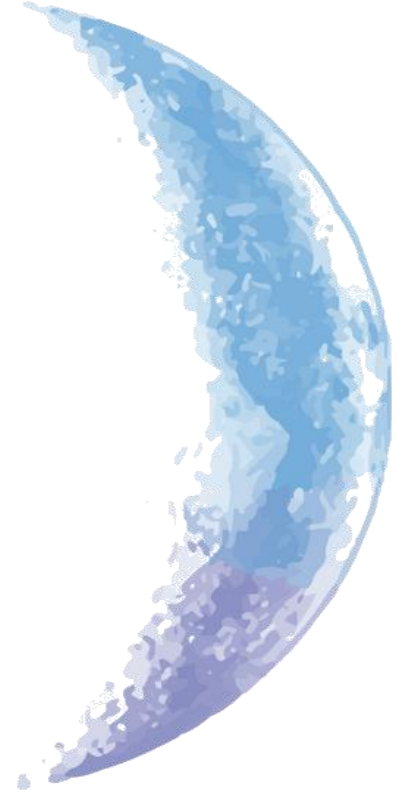
➤ Sonra tekbir getirilir ve hayvanı keserken şöyle denilir:

بِسْمِ اللَّهِ الْأَكْبَرِ

En büyük olan Allah'ın adıyla

2.6. Mübarek Gün ve Geceler

- Bazı önemli olaylar, gerçekleştikleri zamanlara önem ve değer katar, bu anları diğer zaman dilimlerinden farklı hâle getirir.
- İslam dininde mübarek gün ve geceler vardır.
- Bu vakitlerde yapılacak ibadet ve iyiliklerin diğer zamanlarda yapılanlardan kat kat fazla sevaba vesile olacağı müjdelenmiştir.





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

İslam Dininin Mübarek Gün ve Geceleri

Cuma
Günü

Aşure
Günü

Mevlid
Kandili

Ramazan
Bayramı

Kadir
Gecesi

Regaib
Kandili

Kurban
Bayramı

Miraç
Kandili

Berat
Kandili



DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

- **Cuma**, Müslümanların haftalık bayramıdır.
- Her hafta toplu olarak yapılan ibadet günüdür.





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

- Cuma günü, gerek fert gerekse toplum olarak Müslümanlar açısından büyük önem taşır.
- Müslümanlar Cuma vaktinde bir araya gelir, aralarındaki birlik ve beraberlik duygusu pekişir.
- Hz. Peygamber, "*Güneşin doğduğu en hayırlı gün Cuma'dır.*" (Müslim, "Cum'a", 18.) sözüyle bugünün önemini vurgulamıştır.



- İslam dininde **Ramazan Bayramı** ve **Kurban Bayramı** olmak üzere iki bayram vardır.
- Bayramlarda dinî duygular pekişir, bireyler arasındaki birlik ve beraberlik güçlenir.
- Dinî bayramlar, insanlar arasındaki dostlukları ilerletmeye vesile olur.
- Bayramlaşma sayesinde kırgınlıklar ve dargınlıklar ortadan kalkar.



- **Aşure**, kameri takvime göre muharrem ayının onuncu günüdür. Bu günde tutulması tavsiye edilen oruca da aşure orucu denir.
- Muharrem ayında aşure yapılması bir gelenek haline gelmiştir.
- Bu gelenek, hayır işlemek ve gönül almak için güzel bir vesiledir.
- Peygamberimiz, Muharrem ayının dokuz, on ve on birinci günlerinde oruç tutulmasını tavsiye etmiştir.

(bk. Buhârî, Savm, 69)



- Müslümanlar için önemli olan bazı gün ve geceler vardır.
- Osmanlı Döneminde bu önemli gün ve geceler, camiler aydınlatılıp minarelerde kandiller yakılarak kutlandığı için bu gecelere **kandil geceleri** adı verilmiştir.
- Bu önemli gün ve geceler; Mevlit, Regaib, Mir'ac, Berat ve Kadir'dir.





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

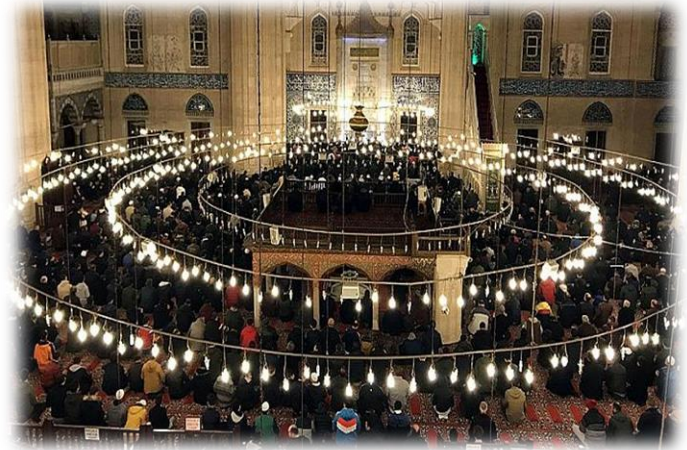
- **Regaib** sözlükte; kendisine rağbet edilen şey, bol ve değerli bağış anlamındadır.
- Terim olarak; bol sevap ve mükafat, faziletli amel anlamlarına gelmektedir.
- Regaib Kandili, Receb ayının ilk Cuma gecesinde kutlanır.
- Müslümanlar Regaip Kandilinde, Allah'ın rahmetine sığınarak ondan bağışlanma isterler.
- Böylece Receb, Şaban ve Ramazan ayını kapsayan üç aylara hazırlanmış olurlar.



- Receb ayının yirmi yedinci gecesinde **Miraç Kandili** kutlanır.
- Hz. Muhammed'in gökyüzüne yükselmesini simgelediğinden bu geceye, göklere yükselmek anlamına gelen **Mir'ac** adı verilmiştir.
- Ayrıca bu gecede beş vakit namaz farz kılındığından, Müslümanlar bu gece de çokça namaz kılıp, Allah'a dua ederler.



- **Mevlit Kandili**, Hz. Peygamber'in doğumu münasebetiyle kutlanır.
- Kur'an-ı Kerim ve mevlit okunarak dua ve ibadet edilir.
- Hz. Peygamber'in doğumu vesilesiyle Mevlid-i Nebi etkinlikleri düzenlenir.





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

- Üç ayların ikincisi olan Şaban ayının on beşinci gecesi, Berat Kandili'dir.
- **Berat** adını Allah'ın günahkarları affetmesinden alır.
- Bu nedenle Müslümanlar bu gecede günahlarının bağışlanması için Allah'a tövbe ve dua ederler.
- Hz. Peygamberin bu gecede ibadetle meşgul olmayı ve gündüzünde oruç tutmayı teşvik ettiği nakledilir.

(bk. İbn Mâce, İkâmet, 191.)





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

- **Kadir** kelime olarak; değer, kıymet ve itibar anlamlarına gelir.
- Müslümanlarca kutlanan mübarek gecelerin en önemlisi **Kadir Gecesi**'dir.
- Kadir Gecesi değerini Kur'an-ı Kerim'in o gece indirilmeye başlanmasından alır.
- Bu gecenin zamanıyla ilgili farklı rivayetler varsa da Ramazan ayının yirmi yedinci gecesi olduğu görüşü ağırlık kazanmaktadır.





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- Kur'an-ı Kerim'de Kadir Gecesi'nin önemi şöyle dile getirilmiştir:

“Biz onu (Kur'an'ı) Kadir Gecesi'nde indirdik. Kadir Gecesi'nin ne olduğunu sen bilir misin? Kadir Gecesi, bin aydan daha hayırlıdır. O gecede, Rablerinin izniyle melekler ve Ruh (Cebrail), her iş için iner dururlar. O gece esenlik, gün ağarıncaya kadar sürer.”

(Kadir suresi, 1-5. ayetler.)



DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

- Mübarek gün ve geceler, dinî hayatın daha canlı hâle gelmesi, müminlerin dinî şuurlarının güçlenmesine zemin hazırlayan fırsatlardır.
- Dolayısıyla, insanlar arasındaki sevgi ve merhamet duygularının gelişmesine, toplumsal birlik ve beraberliğe katkı sağlar.
- Din görevlileri de mübarek gün ve gecelerde camiye gelen cemaate faydalı olabilmek için gerekli hazırlıkları yaparlar.



2.7. Ad Koyma Merasimi

- İsim, kişinin toplumda bilinmesi ve tanınması için kullanılan bir simge özelliği taşır.
- Dünyaya gelen bir çocuğa verilecek isim, onun yetişeceği toplumda alay konusu yapılmayacak ve onu küçük düşürmeyecek isimlerden olmalıdır.
- Bu nedenle anne-babalar çocuklarına güzel ve anlamlı isimler vermelidir.



- Hz. Muhammed (s.a.v.) şöyle buyurmaktadır:

“Siz kıyamet gününde hem kendi adınızla,
hem de babalarınızın adıyla çağırılacaksınız;
bu sebeple kendinize güzel adlar koyun.”

(Ebû Dâvûd, "Edeb", 61.)





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA



- Adı konulan çocuğa, Şura suresinin 49-53. ayetleri aşır olarak okuduktan sonra şöyle dua edilebilir:

“Ya Rabbi! Bu yavruya verdiğimiz ismi, kendisi hakkında hayırlı eyle. İsmine leke getirecek, kendini utandıracak davranışlardan koru. İsmi ile mutlu ve huzurlu eyle. Bu çocuğun ana-babasına itaatli, vatanına ve tüm insanlığa faydalı olarak yetişmesini nasip eyle. Kendisine ve ana-babasına, uzun ve hayırlı bir ömür, geniş rızık ihsan eyle. İslam’a ve Müslümanlara hayırlı hizmetlerde bulunmayı nasip eyle.”

- Duadan sonra anne-baba tebrik edilir.





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

- Maddi durumu yerinde olanlar tarafından dünyaya gelen çocuk için Allah'a bir şükür olarak doğumun yedinci gününde **akika** adı verilen kurban kesilir.
- Aynı gün saçları tıraş edilerek çocuğa isim konması ve kesilen saçların ağırlığınca gümüş veya altının sadaka olarak verilmesi de müstehap kabul edilmiştir.



2.8. Sünnet Merasimi

- Semavi dinlerde Hz. İbrahim'den itibaren uygulanmakta olan sünnet geleneği İslamiyet'te de devam etmiştir.
- Sünnet Hz. Peygamberin hadislerinde fıtrat gereği yapılan işler arasında sayılmıştır. (bk. Buhârî, "Libâs", 63, 64.)
- Toplumumuzda sünnet törenlerine önem verilmiş, sünnet vesilesiyle ziyafet verilmesi ve mevlit okutulması yaygın bir gelenek haline gelmiştir.





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

Sünnet törenlerinde;

Önce anne-baba tebrik edilir.

Çocukları iyi yetiştirmenin önemini anlatan kısa bir konuşma yapılır.

Sünnet olan çocuğun hayırlı bir evlat olması ve başka mutlu günlerinin anne-babası tarafından görülmesi için dua edilir.



2.9. Nişan ve Nikâh Merasimi

- Kişi ve toplum hayatında önemli yeri olan evliliği kutlamak için nikâh törenleri düzenlenmektedir.
- Düğün dolayısıyla verilen yemeğe **velime** adı verilmiştir.
- Hz. Peygamber nikâh merasimlerinde; velimeyi, gösteriş ve israftan uzak durarak herkesin kendi imkanları çerçevesinde ikramda bulunmasını tavsiye etmiştir.



- Dinî nikâh törenine başlamadan önce resmi nikâhın kıyılmış olması şarttır.
- Nikâh merasimi için gerekli şartlar oluştuktan sonra bu merasimi icra edecek kişi, Nur suresinin evlenme ile ilgili 32-34. ayetlerini okur.
- Nikâhın şartlarından, aile kurmanın ve evliliğin öneminden bahseder.
- Eşlerin birbirlerine karşı hak ve sorumlulukları hatırlatılır.





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

Nikâh şöyle kıyılır:



Nikâhı kıyacak kimse, gelinin, damadın ve babalarının isimleriyle şahitlerin ad ve soyadlarını not alır.



Aralarında anlaşmaları mehir miktarını ve muaccel (peşin) mi müeccel mi olduğunu öğrenir.



Önce geline, “..... kızı.....Hanım! Allah’ın emri, Peygamber Efendimizin sünneti üzere, oğluBey’i anlaştığınız mehir-i müeccel veya mehir-i muaccel ile hiçbir baskı altında olmadan özgür iradenizle eş olarak kabul ettiniz mi?” diye sorar. Gelinin “evet kabul ettim.” demesi istenir.



Aynı soru damada sorulur ve damadın “evet kabul ettim.” demesi istenir.



Daha sonra şahitlere döner ve “Siz de bu nikâh akdine şahit misiniz?” diye sorar ve nikâh duası ederek nikâh akdini tamamlar.



DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Biliyor Musunuz?

- Nişan ve söz kesme gibi törenler de dinimizin evlilik kurumuna verdiği önemi anlatan bir konuşma yapılıır. Kısa bir aşır okunduktan sonra da şöyle dua edilir:

“Ya Rabbi! Bu genç kardeşlerimizin nişanlarını kendileri ve aileleri için hayırlı ve mübarek eyle! Gençleri ve ailelerini fitne ve fesattan muhafaza eyle! Bu kardeşlerimizin nişanlarını düğün ile taçlandır ya Rabbi! Bu hayırlı işlerinde kendilerine kolaylıklar nasip eyle! Dualarımızı kabul eyle, bizlere sağlık ve afiyet ihsan eyle ya Rabbi!”



DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2.10. Hacı Uğurlama Merasimi

- Hac, İslam dininin, üzerine inşa edildiği beş esastan biridir.
- Her sene dünyanın değişik bölgelerinden yüz binlerce Müslüman Mekke’de Kâbe’yi ziyaret etmek, Arefe günü diğer hacı adaylarıyla Arafat’ta dua etmek için toplanır.
- Hac yolculuğu ile ilgili hazırlıklara aylar öncesinden başlanır.





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

- Hacı adayları tanıdıkları ve akrabalarıyla vedalaşır ve helalleşir.
- Yolculuğa çıkılacağı zaman da uğurlama törenleri yapılır.
- Bu mukaddes yolculuğa çıkanları uğurlama esnasında hac ibadetinin anlamı üzerine kısa bir konuşma yapılarak dua edilir.





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2.11. Asker Uğurlama Merasimi

- Askerlik, yurdumuzun düşman saldırısından korunması için belli bir yaşa gelen her erkek Türk vatandaşının yerine getirmekle yükümlü olduğu bir görevdir.
- Peygamberimiz, Allah yolunda olma bilinciyle nöbet tutan bir mümine büyük mükafatların verileceğini müjdelemiştir.



(bk. Nesai, "Cihad", 39.)

Biliyor Musunuz?

- Din, can, akıl, ırz, mal, vatan ve bayrak gibi değerleri düşmanlara karşı korumak için mücadele etmeye **cihad** adı verilir.
- Allah yolunda, savaşırken ölenlere **şehit** sağ kalanlara da **gazi** denir.
- Şehitler, Yüce Allah'ın sevgili kullarıdır.





DİN ÖRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

- Yüce Allah, Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurulmaktadır:

**“Siz, Allah yolunda ölenleri, sakın ölüler sanmayın.
Bilakis onlar, Rableri katında diridirler. (Onlar,
cennet nimetleriyle) rızıklanırlar.”**

(Al-i İmran suresi, 169. ayet.)





DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

- Gençlerimizi askere uğurlamak için törenler düzenlenmesi ülkemizde gelenek hâline gelmiştir.
- Bu törenlerde yörenin örf ve adetlerine, dinî geleneklerimize uygun eğlenceler de düzenlenir.
- Asker uğurlama törenlerinde dua eden kişi askerliğin önemini belirten bir konuşma yapar.
- Daha sonra dua eder ve tekbirlerle gençleri askere uğurlar.



Ünitemizi Değerlendirelim

1. Her hangi bir dini merasimde dua ederken dikkat etmemiz gereken hususlar nelerdir? Açıklayınız.
2. Ad koyma töreni dinimize uygun olarak nasıl yapılır? Açıklayınız.
3. Dini merasimlerde neden dua ederiz? açıklayınız

Cevaplayalım

1. Mübarek gün ve geceler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
 - A) Müminlerin dinî şuurlarının güçlenmesine zemin hazırlayan fırsatlardır.
 - B) Maddi durumu iyi olanlar bu günlerde ihtiyaç sahiplerine yardım ederler.
 - C) Bu vakitler için belirlenmiş özel ibadet şekilleri yoktur.
 - D) Bu günleri değerlendirmek için Müslümanlar ibadetlerine özen gösterirler.
 - E) Mübarek gün ve gecelerde mutlaka oruç tutulması istenmektedir.

2. “Ey bu mükemmel davetin ve daimi çağrının (veya kılınacak namazın) Rabbi olan Allah’ım! Muhammed’e sana yaklaştıracı her türlü vesileyi ihsan et, onu faziletlerle donat. Onu Kur’an-ı Kerim’inde vaat ettiğin Makam-ı Mahmud’a yücelt. Şüphesiz ki Sen vaadinden dönmezsin.”

Verilen duayı okuyan bir Müslüman hangi dinî merasimde olabilir?

- A) Mevlid kandilindedir.
- B) Sünnet törenindedir.
- C) Namazını eda etmiştir.
- D) Ezanı dinlemiştir.
- E) Mescid-i Nebi’dedir.



DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNÎ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

3. Recep ayının ilk Cuma gecesinde kutlanır. Sözlükte “kendisine rağbet edilen şey, bol ve değerli bağış” anlamındadır. Dinî bir terim olarak “bol sevap ve mükafat, faziletli amel” anlamına gelir. Müslümanlar o gecede Allah’ın rahmetine sığınarak ondan bağışlanma isterler. Böylece Recep, Şaban ve Ramazan ayını kapsayan üç aylara hazırlanmış olurlar.

Paragrafta özellikleri anlatılan dini merasim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Regaip Kandili
- B) Mevlid Kandili
- C) Miraç Kandili
- D) Beraat Kandili
- E) Kadir Gecesi



DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

4. Cebrail'in, Ramazan aylarında her gece Hz. Peygambere gelerek o ana kadar nazil olan ayet ve sureleri karşılıklı okuyup kontrol etmelerine dayanır. Ülkemizde genellikle ramazan ayında başlanıp, Arefe günü tamamlanarak duası yapılır. Duanın Kadir Gecesi'nde yapıldığı da olur. Her cüz bir kişi veya birden çok hafız tarafından okunabilmektedir.

Verilen metinde hangi dini merasimden bahsedilmektedir?

- A) Teravih
- B) Hatim
- C) Mukabele
- D) Hafızlık Merasimi
- E) Tesbih Duası



DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5. ÜNİTE / DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA

5. “Nikâhı kıyacak kimse gelinin, damadın ve babalarının isimleriyle beraber aralarında anlaşmışları mehir miktarını ve muacel (peşin) mi müeccel mi olduğunu öğrenir. Önce geline, “... kızı ... Hanım! Allah’ın emri, Peygamber Efendimizin sünneti üzere, ... oğlu ... Bey’i anlaştığınız mehirle ile hiçbir baskı altında olmadan özgür iradenizle eş olarak kabul ettiniz mi?” diye sorar. Gelinin “Evet kabul ettim. demesi istenir. Daha sonra damada “... oğlu ... Bey! Allah’ın emri, Peygamber Efendimizin sünneti üzere kızı Hanımı anlaştığınız mehir ile eşliğe kabul ettiniz mi?” diye sorar. Damadın “Evet Kabul ettim.” demesi üzerine nikâh duası ederek nikâh akdini tamamlar.

Dini nikahın kıyılmasıyla ilgili verilen bilgilerde unutulmuş husus nedir?

- A)Kuran-ı Kerimin okunmaması
- B)Anne ve babalarından izin alınmaması.
- C)Şahitlerin bulunmaması
- D)Nikah kıyan kişinin Müftü olmaması
- E)Nikah için velimenin ikram edilmemesi

Hazırlayanlar

Furkan Özüdođru, Hatice Büşra Paksoy, Dilek Menküç

Redaksiyon

Suna AKKURT

Tasarım ve Düzenleme

Öznur ÖZDEMİR